

KORRESPONDENT — KRAIOWY
Y ZAGRANICZNY.

WIADOMOSCI KRAIOWE.

Z Grodna. — Sessya Sejmowa 14ta dnia 3. Lipca
we Srzode.

JP. Marszałek seym: zagaia sessyą od wprowadzenia Proiektu Instrukcyi po dwakroć już dla Deputacyi przepisać się miaey. JP. Szydłowski Płocki żąda uskutecznienia danego JPP. Pieczętarzom zlecenia wpodaniu Noty JW. Sieversowi. JP. Plichta Sochaczewski takowego wniosku dowodząc przyzwoitość, filnie go popiera.

Król Jmć doradza zamilczenia przeszłych już kategorii, a do ułatwienia Proiektu Instrukcyi zachęca. JP. Zaleski Lubelski, wyobraża stan Kraiu w podobieństwie człowieka, w silnych Lwa sponach, łagodnie trzymanego, a przez to wyobrażenie radzi najmocniey trzymać się Rosyi, i w tym zamiarze radzi zawarcie Uniowego traktatu z tym Państwem. Przytacza Unią Litwy z Koroną Polską, oraz Królestwa Czeskiego z Węgierskim złączenie, które chociaż do lednego Panowania Cesarza należą, przecież udzielnych Państw zaszczyciają się tytułem, a ztąd dowodzi, iż nieupatrze żadnego niebezpieczeństwa dla Kraiu w złączeniu się z Rosyą, gdy Kraiy nasz zawsze oddzielną Monarchią znaczyć będzie.

JP. Skarżynski Łomżyński oświadcza Imieniem swoim i innych kolegów pełne wdzięczności podziękowanie J. K. Mci za czynione na dniu wczorajszym troskliwe staranie do ich obrony potrzebne. Oddzielnie zaś J. K. Mci żywą wyrażając wdzięczność, prosi o dozwolecie ucałowania ręki Jego, na co gdy Król Jmć łaskawie pozwala, porządkiem Wolewództwa przystępują do Tronu. Po zakończeniu tak-

wego ucałowania ręki, Xże Kanclerz Koronny mówi: *Bylibyśmy dopełnili zlecenia wczorajsze, ale nie chcąc czasu drogiego tracić, nieczekając nawet, ażby się Noty wygotowały, pośpieszyliśmy do S. P. Ambassadora, gdzie po dwugodzinnym konferowaniu, i usilnym przekładaniu, uzyskaliśmy przecie żądane Posłów uwolnienie. O tej troskliwości zasiegam świadectwa przytomnego w ów czas S. W. S. X. Biskupa Inflanckiego. I do tego się odwołując, tłumaczy się, iż wszystko dopełniał, co możność, iego nieprzechodziło, a więcej uzyskać nie potrafił. Dowodzi oraz, iż urzędowaniu iego bez krzywdy zarzucić nic nie ma, gdy usiłował zawsze poczciwie dopełniać obowiązki swoje.*

IX. Skarszewski Biskup Chełmski mówiąc o projekcie do Instrukcyi, uważa w nim poddanie się, czyli inkorporacyą Rzpltey Polskiej do Moskwy, czyni w dalszym głosie nad tymże punktem zażalenie się, naostatku dowodzi, iż przysięga dla Delegowanych nie ma być przepisana, gdyż ta, dla dobrych nie jest potrzebną, dla złych na nieuczynienie zdrady, nie jest dostateczną.

Xże Kanclerz przekłada, iż ma przez ręce JP. Kamienieckiego przysłany list do czytania wraz z raportem od JP. Potockiego Generała Artylleryi. Xże Poninowski Inflancki wstrzymuje czytanie, oświadczając do żadney czynności nieprzyjść, dokąd prawo zapadłe na dniu wczorajszym skutecznione nie zostanie, toż wielu z JPP. Posłów popiera. JP. Służewski Sandom: o nie dopełnienie zlecenia mówi przeciwko JPP. Ministrom, i również pozer teyże winy przeciwko JP. Marszałkowi seym: znayduie z okoliczności częstey i ustawney konferencyi z J. W. Sieverssem Ambassadorem Rossyjskim. JP. Marszałek seym: odpowiada usprawiedliwiając się, i prosząc, aby JP. Sandomirski okazał delatora, któryby mu pierwszy to donosił. JP. Sandomirski tłumaczy się, że gdy sessye *semotis arbitris* odbywają się, nie może nikt z publiczności uwiadamiac, lecz to powfzechne Echo

rozności. JP. *Ożarowski* Kaszt: Woyn: Już są dość głośne przez zapadłe dnia wczorajszego prawa za-
lecenia JPP. Pieczętarzom, którzy gdy wnoszą, iż skutek gwałtu i ofiara godnych Posłow pomysłną u JW. Ambassadora zyskały odpowiedź, z samey tylko konferencyi poprzedzającej oddanie Not przez Jaśnie Wielmożnych Kanclerzy Kraiowych czynione, rozumie, że w tey mierze dość została dopełniona myśl prawa. Co do postępowania JP. Marszałka seym: radzi płonny doniesieniom nie dawać miejsca, nakoniec prosi J. K. Mci, aby zwrócił umysły seymujących do traktowania rozpoczętey materyi,

JP. *Krski* Płocki żąda zamienionych w Konstytucyą rozkazow przez izbę seymową danych Kanclerzom Kraiowym na dniu wczorajszym oblatowania, i tych Ministrom zagranicznym komunikacyą. JP. *Miączyński* Lubelski mówiąc za JP. Marszałkiem seym: przeciwko zarzutowi od JP. *Służewskiego* Sandomirskiego o sąd prosi na Marszałka gdy się winnym okaże, a zaś na czyniącego zarzut, gdy go płonne wnosi. JP. *Służewski* odpowiada: Niech JPan Marszałek seymowy przyświadczy, co sam dnia dzisiejszego wyznawał, że publiczność sądzi go bydz winnym o zaareztowanie Posłow. JPan Marszałek seymowy na to: Przyznam się sam, że to równie slysział. Niewinność mych zamiarów, i wierność moią, czas okaże. JP. *Służewski* w przyzwolonym miejscu iaśnie wytłumaczyć się obiecuie.

JP. Marszałek seymowy: Gdy JP. *Służewski* Sandomirski nie chce dać innego dowodu, prócz tego, że sam slysział, przeto czułość JP. *Miączyńskiego* nie powinna go urażać. Spodziewam się po syntymentach JP. Sandomirskiego, iż porzuciwszy prywatne niechęci, pozwoli do obrad publicznych przystąpić. Daley tłumaczy dobroć projektu instrukcyi, i teyże przeczytania żąda.

W tym miejscu iedni dopraszają się czytania listu JP. Generała *Potockiego*, inni ukutecznienia wprzód

Prawa wczoray zapadłego popierają. Czyta JP. Sekretarz JW. Szczęsnego *Potockiego* list pod datą 13. Junii 1793. R. z Peterzburga do JW. Kanclerza z Depeszą pod tąż datą, w Punktach: *imo*. O długach Rzpltey. *zdo*. O handlu teyże, i że JW. *Siuersowi* negocjować jest zalecono. Trzeci punkt radzi ocałać resztę kraiu przez uwagę, iż początkowa Polska mnieyszą iefzcze była w granicach swoich. Xiąże Kanclerz czyni polityczne uwagi względem Responsum.

Król Jmć, aby odłożyć inne materye radzi. Ukończenia projektu do Instrukcyi, i iey przeczytania żąda.

Xże *Poniński* Inflantki staie z oppozycyą dalszym czynnościom, dokąd wczoraysze Prawo uskutecznione nie zostanie. JP. *Raczyński* Sandm: uwielbia trofkiwość żądaiących uskutecznienia Noty, którey skutek dnia wczorayszego nastąpił, i sądzi zadość być na okazanie składu gwałtu, gdy takowe zalecenie w Xiędze praw, a Noty w Dyaryuszu umieszczone zostaną. JP. *Włodek* Gostyński żąda nayprędszego decydowania proieku Instrukcyi przez Kanclerzów wygotowanego. Chce go mieć przyiętym bez naymnieyszey odmiany. JP. *Stoiński* za uskutecznieniem wczorayszego prawa mówi, i przeciw konferencyi poprzedney Kanclerzow Kraiowych z JW. *Sieversem* przed podaniem Not zaleconych w głosie swym z żywością mówi. JP. *Jazdowski* Wileński dziękuje J. K. Mci za pozwolone krzefto Marszałkom Powiatowym rekommendowanym. Proźby miasta Wilna wprowadza, na ostatek nad projektem do Instrukcyi czyni uwagi, a projektowi przez JPP. Pieczętarzow podanemu sprzeciwia się; Nakoniec za projektem JW. *Gotyńskiego* mówi, żądaiąc, aby nie tylko Cesarzki, ale inni Ministrowie na konferencyi znaydowali się.

JP. *Młodzianowski* Rozański radzi opuszczenie innych materyi, żąda wprowadzenia samey Instrukcyi, aby *punctatim* podług Konst: 1768. R. decydowana była.

Czyta JP. Sekretarz Projekt zalecenia oblaty, nie zachodzi zgoda. JP. *Obniński* Lubelski przeciwi się inkorporacy, i tylko za alliansem z Moskwą mowi, i stołowny dodatek w tej mierze wnosi. JP. *Karski*, *Szydłowski*, i inni stają z opozycją żądając uskutecznienia pierwiej wczorayszego zalecenia. Król Jmć za ukończeniem toczącey się materyi mówi, oraz czytania Projektu Instrukcyi żąda JP. Sekretarz czyta projekt JPP. Kanclerzow. Następnie żądanie powszechnie czytania projektu JP. *Golyńskiego* Cerniech: JP. Sekretarz i ten projekt znowu czyta, na ktorem wielu doprasza się o zgodę.

JP. Marszałek seym: wnosi, iż lubo między projektami, który ma iść do decyzyi, propozycya bydz powinna; jednak projektowi JPP. Kanclerzow pierwszeństwo daie. JP. *Skarżyński* Łomż: myśli swoje przekłada względem projektu Instrukcyi JPP. Kanclerzy, a czyniąc zastanowienie się nad punktami, projekt JP. *Golyńskiego* pochwała, i każdego punktu czyni rozbiór.

JP. Marsz: seym: zapytuje się woli Stanów, iak ma postępować z dwoma projektami do Instrukcyi? JP. *Bleszyński* Sandom: przeciw wyznaczeniu Delegacyi najmocniey oświadcza się, co do projektu Instrukcyi radzi propozycją *ad Turnum*, czyli projekt JPP. Pieczętarzy, czyli JP. *Golyńskiego* Czern: decydowanym bydz ma? i takową propozycją do Łaski podae.

JX. *Kossakowski* Biskup Infantiki przytacza powody wyznaczenia Delegacyi. Między dwoma zaś projektami przeciwność uważa. Pierwszy przez Kanclerzow podany daie moc do traktowania, drugi przez JP. *Golyńskiego* do wyrozumienia JW. Ambassadorsa Ross: nadaie władzę. Z wielu roztrząśnionych przyczyn, projekt JPP. Kanclerzy przekłada, żąda oddania tegoż projektu do dalszey poprawy, i rozważenia JWW. Ministrom. Król Jmć wezwawszy do siebie Ministerium, JX. Biskupa Infant: zdanie po-

chwala, a w myśli poprawy instrukcyi, dając czas dalszym uwagom, selsyą na dzień iutrzejfzy solwuie.

Seffya Seymowa 15ta dnia 4. Lipca we Czwartek.

Za przybyciem J. K. Mei po oddaleniu się Arbitrow na ustep, JP. Marzałek feym: zagaia selsyą od wprowadzenia projektu Instrukcyi dla Delegacyi, oświadcza, iż podług Instrukcyi w głosie wczorayszym JP. Podkanclerzy Lit; zastępuiąc miejsce Xcia Kanclerza Kor: słabością zdrowia zdie tego, zatrudnił się wraz z JPP. Delegowanemi do Konfytucyji, w obecności wielu osób feymowych chcących przyłączyć swoje uwagi, poprawieniem, o którego przeczytanie JP. *Ankwicza* Krak: przy tey pracy spólnie trubiącego się prosi. — JP. *Ankwicz* Krak: projekt pierwszy przez Xcia Kanclerza ułożony wprzód przeczytawszy, dla dokładnego wykazania poprawio:ych szczegułów, nad każdym iasne czyni tłumaczenie.

JP. *Służewski* Sandom: żada, aby wyraźnie czas selsyi prywatney dla poprawy projektu i uwag dołączenia był determinowany, gdyż na pierwfzey niewiedząc o czasie i miejscu, więkza liczba chcących swoje przyłączyć zastanowienia się, nie była przytomną, i w tym celu prosi o solwanie selsyi.

Xże *Poniński* Infl: z okoliczności dwukrotnie zdarzonego JPP. Posłów niektórych arefztowania dla zabezpieczenia na dal osób i majątków tychże, podaje stofowny projekt, i czytania onego żada.

JP. *Służewski* Sandom: oświadcza się do żadnych czynności niewprzód przystąpić, aż Xcia *Ponińskiego* dopiero podany zadecydowany zostanie projekt. — Cała Izba zapytania się o zgodę na takowy projekt żada.

Xże *Poniński* Infl: mówi: *Zebyś Mci Panie Marzałku okazał płonność rozgłoszoney wieści, iakobyś był przyczyną wyrządzonych Seymuiącym gwałtow, i takowe Publiczności oddalił muiemanie, potrzeba żebyś niezwłocznie podany przezemnie padniost projekt i o zgodę na niego zapytat.*

JP. Marż: feym: oświadcza chęć zawfze dopefniania żadań seymuiących, lecz wymawia się Prawem, które iego postępowaniu przepisuie prawidła. Zatym wniesiony dopiero projekt zostawia do deliberacyi, a projekt instrukcyi do decyzji wprowadza.

Xże *Poniński* Infl: swóy projekt z wielu innemi popie:aa, i nieodstępnie czytania i decyzji onego żada.

JP. Sekretarz seymowy czyta projekt takowy pod tytułem: *Zabezpieczenie osob i majątkow Seymuiących.* W

treści: *Jesliby, kto z Seymniących, od obcej mocy na osobie lub majątku był prześladowany, w takowym zdarzeniu kontynuacja wszelkich obrad zastanawiać się powinna.*— Wielu oświadcza zgodę.

JP. Marzalek feymowy mówi: *Gdy uważam znaczną liczbę osob żądających decyzji projektu, a innych w milczeniu trwających, rozumiem być potrzebę zapytania się o wyraźną zgodę.*

JP. Marzalek feym: zapytuie: *Ta iednomyślna potrzykrotnie zachodzi. (To prawo w dodatku dzisiejszym.)*

JP. *Miączyński* Label: mówi: *Gdy powłzechna zachodzi już zgoda, żądam, aby JP. Marzalek, iako Poseł w partykularności swoje odkrył zdanie.*

JP. *Kunicki* Chełn: z głosu JX. Biskupa Infi: na dniu wczorajszym mianego, dwie formuie opinie. Między niemi czyni rozkład, i w różnych stofunkach liczne przywiodłszy uwagi, dowodzi potrzebę limity Seymu, i w tey mierze podaje projekt. O którego przeczytanie domaga się. — Czyta JP. Sekretarz projekt takowey limity, z naznaczeniem terminu rozpoczęcia Seymu za przeniesieniem onego do *Warszawy*, na dniu 15. Września, trwać mającego do dnia ostatniego tegoż miesiąca roku idącego. — Jedni za projektem, drudzy przeciwnie dają zdania.

JP. *Mikorowski* Wyżogr: dla przyśpieszenia przedzey decyzji projektu do Instrukcyi, pochwała projekt JP. *Gotyńskiego* Czern: a w projekcie przez Delegacyą poprawionym, widzi niedostateczność. Prosi zatym JP. Marz: feym: o zapytanie się, który z tych projektow jest dogodniejszy? A w przypadku iesliby niezafła iednomyślność, żądać Turnum i limity oświadcza się.

JP. *Narbut* Lidzki mówi za projektem limity, żada rozdrukowania i rozdania onego, a wzięcia się tym czałem do projektu Instrukcyi radzi.

JP. *Dzierzbicki* Nurki na projekt JP. *Gotyńskiego* nie pozwala, mieniac nieprzyzwoitość, aby Minister obcy, traktował o interesach Państwa naszego, a ztąd przypuszczeniu do konferencyów JP. *de Caché* Chargé d'Affaire Dworu Cesarzskiego, nie mającego nawet charakteru stofownego do traktowania w tak ważney okolicznosci opiera się, oraz inne punkta roztrząsawłszy mówi za projektem Instrukcyi JPP. Kanclerzow przez Deputacyą poprawionym.

JP. *Służewski* Sandom: zezwala na odmianie punktu zaproszenia osobistego JP. *de Caché* do konferencyi z JP. Ambasadorem, lecz to dogodniejszy fadzi, gdy umieszczone w tym mieyscu zostanie zalecenie JPP. Delegowanych kommu-

nikowania czynności każdej selsy JP. Ministrowi Cesarfkiemu, JPan *Rokosowski* Bełski żąda decyzyi projektu przez Delegowanych do Konstytucyi poprawionego.

JP. *Skarżyński* Łomż: niedogodność projektu poprawionego uważa, i takową niedostateczność w szczegółach roztrząsa. *Nayprzed*: Co do opuszczonego punktu względem starania się o powrót zajętych Prowincyi, i okoliczności wykonanej przez zakordonowanych Obywateli pod obce panowanie przysięgi, obfzernie mówi. *Powtore*: Iż projekt nie jest z myślą Prawa zalecającego ułożenie Instrukcyi, utworzony, gdy w miejscu wyrozumienia, moc traktowania umiejscza. *Potrzenie*: W okoliczności ewakuacyi woysk *Prujskich*, wyrazy: *za przykładem Dworu Rosyjskiego*, rozumie być i niedokładnie, i nieprzyzwoicie użyte, żąda dla dokładniejszego ieszcze zastanowienia się nad tym projektem, poprawek poczynionych rozdrukowania i prosi o uformowanie propozycyi między projektami JP. *Gołyńskiego* Czern: a JPP. *Pieczętarzow* przez Delegacyą poprawionym.

Król Jmć uważa projekt pod Imieniem Kanclerzow idący przez poprawy uczynione, wiele do myśli feymujących zbliżony, lecz że ieszcze może być poprawiony, ażeby się stał dogodnym feymujących zdaniu, i dla lepszego objęcia go i zrozumienia, chce go mieć czytany. — JP. Sekretarz feym: czyta takowy projekt.

JP. *Karski* Płocki swój dodatek do projektu Instrukcyi dla przeczytania do Łaski oddaje. — Niektórzy żadaią przeczytania projektu JP. *Gołyńskiego* Czern:

JP. *Marz*: feym: oświadcza go być włączonym w projekcie przez Delegacyą poprawionym. — Wielu sprzeciwiają się temu, i żadaią całkowicie projektu JP. *Gołyńskiego* przeczytania. — JP. Sekretarz feym: czyta projekt JP. *Karskiego* Płockiego.

JP. *Gołyński* Czern: czyta Artykuły Praw Kardynałnych w Konstytucyi 68. Roku o alienacyi części kraiu, i żąd projekt przez Kanclerzow poprawiony dla opuszczonego warunku starania się o powrócenie zajętych Prowincyi przeciwnym być Prawu Kardynałnemu wystawia.

JP. *Stoiński* Lubel: prosi o propozycyą *ad turnum* między projektami. — JP. *Bleszyński* Sandom: takowy wniosek popiera, i propozycyą przez siebie ułożoną do czytania oddaje. — Wielu popiera to żądanie.

JP. *Stużewski* Sandom: w celu dokładniejszego w tey materyi porozumienia się, prosi o folwowanie selsy.

JP. *Raczyński* Sandom: twierdzi być potrzebną deliberyacyą, lecz razem ukończenie tey materyi prędkie nieod-

bitym być sędzi. Projekt przez Delegacyą poprawiony pochwała i sessyi solwowania żada.

Król Jmć dając czas potrzebnemu w tak ważney okoliczności namysłowi, sessya do dnia jutrzejszego zaślwować na godzinę 11, zrana zleca.

Sessya Seymowa 16sta dnia 5. Lipca w Piątek.

W tym dniu podług udeterminowanego czasu i miejsca, przy wyjściu z sessyi wczorayszey przez JP. Marsz: seym: JPP. Posłowie na godz: 9. rana do Izby seymowey ziechali się, gdzie w obecności JP. Marsz: seym: łącznie z JPP. Pieczętarzami, Deputacyą Konfityucyina, każdy w składzie seymu będący, uwagi i dodatki swoje do projektu Instrukcyi dla Delegacyi wyznaczyć się mianey czynił, i przez kilka godzin takowy projekt dogodny podług myśli wielu seymuących został wygotowany; około godziny dopiero 6tey po południu Król Jmć przybył do Izby seymowey, i po zaproszeniu przez JP. Marsz: W. Lit: JPP. Arbitrow na ustęp, JP. Marsz: seym: zagała sessyą od wprowadzenia projektu do Instrukcyi pierwszego przez Kanclerzow, z zlecenia Stanów przyniesionego, i tegoż przez Deputacyą Konfityucyina potrzykrotnie poprawionego, który czytać JP. Sekretarzowi seym: zaleca.

JP. *Stużewski* Sandom: dowodzi niepotrzebne być czytanie projektu podług poprawy przez Deput: Konli: na dniu wczorayszym wniesionego, gdy ten z woli Stanów został dnia dzisieyszego łącznie przez wszystkich prawie seymuących poprawiony, objaśniony, i naydogodniey podług myśli tychże Stanów sprostowany. — Inni utrzymują wniosek JP. Marsz: seym:

JP. *Suffczyński* Chełm: dla dogodzenia rozdwoionemu żądaniu, podaje szrodek, aby projekt wczoray poprawiony, i dzisiay równie z poprawami i dodatkami ułożony *punctatim* były czytane: podług takowego wniosku czyta JP. Sekretarz seym: Po przeczytaniu JP. *Ankwicz* Krak: żada na obydwu zapytania o zgodę. A ieśliby ta na pierwszy, lub drugi iednomysłna nie zaszła, o uformowanie propozycyi *ad turnum* prosi. — Co Izba cała powtarza.

JX. Biskup Infl: w zabranym głosie mówi: *Gdy widzę pierwszy raz przyniesiony projekt przez Kanclerzow, którzy stali się onego z rozkazu Stanów Seymuących Autorami, pewnie nieuwłaczam ich sentymentom i cnoście sądząc ten projekt nietrafiający do moiego przekonania, i potrzebuący dokładniejszey poprawy, pewniey mówić mógłbym o projekcie poprawionym przez Deputacyą na dniu wczorayszym, która stosownie do myśli seymuących podług wystawionych*

przez nich uwag wraz z temiż JPP. Kanclerzami starata się zbliżonym do woli powszechney uczynić, nappewniey o projekcie dziś przychodzącym z poprawami i dodatkami wielu seymujących osób, gdyż Autorów onego szczegółow nieznam.—(Na te słowo, gdy wielu z powtórzeniem odezwało się: My wszyscy jesteśmy Autorami.) IX. Biskup do przyrywających mu głos mówi: Dziwi mię to mocno, że w tak poważnym składzie nieznamyduie się ta modęstia, iaką zachować wzajemnie iedni dla drugich winniśmy, proszę zatym, aby ta modęstia winna Tronu uszanowaniu, powadze Senatu, i dośtoyności Izby zachowaną, w tym mieyscu została, iżbym z tą powolnością był słuchany, z iakim respektem ja słucham każdego z seymujących, tłumaczącego swoje myśli i przekonanie. Następnie milczenie, a JX. Biskup czyni uwagi nad niedogodnością myśli prawa determinującego ułożenie Instrukcyi, w dziś poprawionym projekcie. *Nayprzód*: Iż wybór Osób do Delegacyi z Osób tylko w skład Seymu wchodzących zastrzeżony, do którego miałyby Stany seymujące wezwać Osoby Cnotliwe i zdatne, lubo w składzie Seymu nie będące. *Powtóre*: Elekcyi sposób przez sekretne podkryślanie determinowany, nie jest dokładnie objaśniony, czyli sposobem obierania Rady, czyli Kommissarzów. *Potrzebie*: Traktaty za prawidło przyznane, te zaś *pro basi* tylko winne być uważane, inaczey nie byłoby traktowaniem, gdyby nieodstępne trzymanie się Traktatów być miało. Punkt handlu niestofownie mieni być złączony z ewakuacją woyska, które w oddzielnym projekcie przechodzić, daley warunek *sub fide, conscientia & honore* w postępowaniu uważa nie mieć mieysca tam, gdzie nie czynić bez referencyi niowolno, oraz Plenipotencyą wcale nową rzeczą uważa, i w całym projekcie niestofowność z zapadłym prawem, i niedogodność zamiarowi w licznych i światłych uwagach okazuje. *Naostatek* żąda, aby JPP. Pieczętarze uczynili objaśnienie powodów kierujących ich przekonaniem w układaniu przez nich projektu, który przez Deputacyą dnia wczorayszego poprawiony, nieczyniącym żadney obawy, owszem mogącym przyspieszyć pomyślnie skutki Oyczyźnie, uznać dokładność onego w rozbiórce każdego szczegulu, zamiaru i myśli naydokładniey wywodzi.

JP. Plater Podkancl: Lit: żądaniu IX. Biskupa Infl: żądosc czyniac, znaczenie słów, myśli i zamiary projektu nayiasniey wyluszcza przez rozbiór wszystkich szczegulów projektu przez Pieczętarzy uformowanego.

JP. Służewski Sandom: projekt dziś poprawiony swemi uwagami wspiera. Jesliby zaś ten nie miał się utrzymać, żadnego mieć niechce.

JP. *Włodek* Gosłyński żąda propozycyi *ad turnum* między projektem przez Kanclerzów przyniesionym, a projektem przez Deputacyą poprawionym.

Król *Jmć* pochwała gruntowne zdania JX. Biskupa Infl; i JP. *Platera* Podkancl: Lit: żąda oraz, aby swoje uwagi i światłe myśli, czy godni Senator i Minister na piśmie okazać chcieli.

JX. Biskup Inflant: podług woli J. K. Mei znowu objaśnia uwagi czynione, między którymi najszczególniejszy, sposób wybieralności, jako oddzielny i nowy, oraz warunek trzymania się traktatu *pro basi* tylko, nie zaś za prawidło być winnego, i innych wiele ponowiwszy uwag, za projektem Kanclerzów pisać się oświadcza.

JP. Marłz: seym: uwielbia zdanie JX. Biskupa Infl: względem projektu Instrukcyi, za którego opinią idąc łącznie z nim, oświadcza się za projektem Kanclerzów, i gdy między projektami nieznaidnie jednomyślney zgody, *ad turnum* przystąpić oświadcza się.

JP. *Skarzyński* Łomż: prosi o głos. — Wielu żąda bez dawania głosów, podania propozycyi *ad turnum*.

JP. Marszałek seym: *Gdy słyżze, że jedni żądają po mnie, abym dał głos JP. Skarzyńskiemu Łomż: drudzy, abym podał propozycyą ad turnum, oświadczam, iż po skończonym głosie JP. Łomżyńskiego, ani sam mówić nie będę, ani głosu nikomu nie dam, ale wprost do podniesienia propozycyi przystąpię; i daię głos JP. Łomżyńskiemu.*

JP. *Skarzyński* Łomż: w głosie swym sprzeciwia się propozycyi *ad turnum* isć mającey między projektem pierwsiastkowym Kanclerzów, i tychże przez Deputacyą na dniu wczorajszym poprawionym, okazuje niedogodność w projekcie Kanclerzów nawet przez Deputacyą poprawionym, oraz dowodzi pierwszeństwo projektu przez całą Izbę na dniu dzisiejszym poprawionego; zbija uwagi JX. Biskupa Infl: nakoniec ustanawia, iż inna propozycya być nie może, tylko między projektem Kanclerzów na dniu wczorajszym przez Deputacyą, a projektem dziś przez całą Izbę poprawionym.

JP. *Kosakowski* Hetman Lit: „Gdy w punkcie dziś po-
„prawnym między dodatkami, widzę wcisnięte niektóre,
„a nawet nie stosowne nowości, na mocy Prawa 1768. któ-
„re na nierozważaną materyą zdania dawać nie dozwala,
„żadam projektu takowego deliberacyi.

JP. *Ożarowski* Kaszt: Woyn: niedogodność dzisiejszego dnia poprawionego projektu uważa dla domieszczonych w nim nowości, jako to Ewakuacyi woyska, Plenipotencyi, i tym podobnych, których lubo myśl pochwała, jednak przyzwoi-

tego umieszczenia w tym punkcie zaprzecza, i nowym projektem, iż powinno te materye przechodzić, utrzymu-
muie. Wnosi nakoniec zdanie za propozycją: *Czyli punkt
przez Kanclerzów przyniesiony? czyli przez Deputacyą po-
prawiony ma być przyjęty?*

Gdy wielu nie chce przyśtać na takową propozycją; JXiądz Biskup Inflancki przydaie uwagę: iż Instrukcyja dana Delegacyi nie zamknie drogi odzyskiwania upadłych dodatków w trakcie nawet negocyacyi, gdy i po zadecydo-
waniu niniejszey Instrukcyi, wolno będzie każdemu swoje dodatki i warunki przez oddzielne projekta umieszczać.

JP. *Stużewski* Sandom: na zdaniu JX. Biskupa Insl: prze-
stąć przyrzeka, gdy takowy warunek przez Prawo w koń-
cu Instrukcyi umieszczony zostanie; oraz oświadcza, iż ani
na ieden, ani na drugi punkt Instrukcyi nie pozwoli, gdy obok
nich Plenipotencyi nie zobaczy.

Gdy na podanie wniesioney przez JP. Marszałka seym:
propozycyi nie zachodzi zgoda, iedni za propozycją, dru-
dzy przeciw niey odzywają się. JP. Marsz: Lit: mówi za
porządkiem Izby, głos najmocniejszy w nieporządnym wo-
łaniu nie ma za zdolny do wstrzymania, lub zniewolenia Mar-
szałka odmienienia propozycyi. Przyzwoiciey i skuteczniey
ułatwioną byćdź mniema sposobem w Prawie 1768. R. prze-
pisany, to jest uformowaniem propozycyi na propozycją,
a w takowym los w prawodawstwie iednakowy iak w pra-
wności, iedni wygrać, drudzy przegrać muszą, i którako-
wiek strona niedogodność swey myśli, przez sposób z Pra-
wa przyzwoity, to jest: większością zdań, utrzymaną, znieść
musi spokojnie.

JP. Marszałek seym: czyta uformowaną przez siebie pro-
pozycją: Czyli projekt wczorayszy JPP. Pieczętarzy ma
bydź przyjęty z poprawami przez Deputacyą Konstytucyi-
ną uczynionemi, czyli bez poprawy?

Ma bydź przyjęty z poprawami *Affirmativé.*
bez poprawy *Negativé.*

JPP. *Stużewski* Sandom: *Szydłowski* i *Karski* Płoccy, *Mi-
korski* Wyszogr: *Skarżyński* Łomżyi: *Młodzianowski* Rozań:
Rakowski Wizki, *Stoiński* Lubelski, *Bleszyński* Sandom: *Go-
łyński* Czern: mieniąc bydź obydwu projekta nie doskonałe,
i nie dogodne, na taką propozycją nie pozwalają, co wie-
łu z niemi powtarza, i propozycyi między projektami wczor-
ayszym, i dziś poprawionemi uformowania żąda. Inni zaś
przeciwnie za propozycją uformowaną mówią.

Gdy długo spór zwawy nie mógł się ułatwić, JP. Mar-
szałek seym: oświadcza, iż dla zaspokoienia troskliwości prze-

ciwiących się uformowanej przez niego propozycji, poda drugą: Czyli propozycja od Łaski podana ma być przyjęta, albo nie?

Ma być przyjęta *Affirmativé*.

Nie ma być przyjęta *Negativé*

Wyżej opponujący się najmocniej przeciwił się takowej propozycji, nakoniec po długich sporach JP. Marszałek Lit: JXdzu Referendarzowi Lit: dał głos do czytania propozycji w Senacie *ad Turnum*. Czyta JX. Referendarz takową propozycją. Po skończonym turnowaniu się Senetu, JP. Marsz: feym: ogłasza też Propozycją, i Turnus Stanu Rycerskiego kontynuuje się. Wypada wotów;

Senatorow i Ministrow *Affirmativé* 11.

Negativé 1.

Stanu Rycerskiego *Affirmativé* 63-

Negativé 58.

Junctim *Affirmativé* 74.

Negativé 59.

Po ogłoszeniu takowej większości, ci co i pierwej opponujący się zamówionych przez JP. Karjskiego Płockiego, i obudwu Wiskich Posłow, sekretnych w czasie Turnowania się domagają się wotów.

JP. *Szydłowski* Płocki mówi: „Nie byłem wraz z kolegami dla zatrzymania mnie przez obcego żołnierza przytomnym przysiędze Marszałka, od W Pana Mci Panie Krakowski jako z porządku pierwszeństwa stara łaskę podnoszącego szukam świadectwa, jeżeli w przysiędze Marszałkowi feymowemu dyktowałeś zakaz sekretnych krefek.”

JP. *Ankwicz* Krak: „Nie czuję się przyzwoicie być obowiązany do dawania świadectwa, lecz zapytany przez godnego kolegę JP. Płockiego, mam honor wskazać drogę dokładnego zapewnienia się o rzeczy od JP. Marszałka W. Lit: który ma u siebie ekstrakt przysięgi złożony.”

JP. Marsz: Lit: okazuje w ekstrakcie z akt Konf: Gen: O. N. wydanym rotę przysięgi Marszałkowi feym: przepisaną, podług której decyzya wotów tylko głośnych jest wolna, i takowy do przeczytania głośno JP. sekretarzowi feymowemu oddaie.

JP. Sekretarz feym: czyta takowy ekstrakt:

*Wypis z Xiąg Ziemiańskich Ptu Grodzieniskie-
R. 1795. Mca Junii 24. dnia.*

Przed Aktami Ziemiańsk: Ptu Grodzienisk: stanąłszy oświadczył W. JP. Jan Nepomucen *Jeziorkowski* Sekretarz feym: przysięgę dla JW. Marszałka feym: w ekstrakcie niżej pisał-

ca się *ad Acta* podał, którey wyrazy takowe: — Działo się w Grodnie na sejsyi Konfed: Gener: O. N. dnia 16. Mca Czerwca, 1793. R. Konfederacya Gener: O. N. rotę przyięgi dla Marszałka seym: w tych słowach: „Ja N. przyięgam Panu Bogu Wszzechmogącemu &c. iż obrany będąc Marszałkiem seymowym, Nayias: Królowi Jmci Stanisławowi Augustowi P. N. Mił: i Skonfed: Rzpłtey seymuiącym Stanom wier- nym będę, te tylko materye, które od seymuiących Sta- now *unanimitate, vel pluralitate*, przez wota głośnie tyl- ko, udecydowane będą, w zbiór praw seymowych przyi- mę, w rachowaniu krefek, i ogłoszeniu *pluralitatis*, wier- nie się zachowam, sejsye seymowe, aby się *semotis Arbi- tris* agitowały (wyiawży Konfyliarzów Konfed: Gener: O. N. i Rady Nieustaiącey, tudzież Ofoby w Magistraturach Kraiowych *Ultima Instantia* zafiadające, którzy równie jako i Urzędnicy wielcy O. N. przyięgli, przytomnymi se- syom być mogą, przestrzegać będę, i we wszyscyem we- dle Boga, sumnienia, i Praw Krajowych sprawować się bę- de Tak mi Panie Boże &c.” — Działo się w Grodnie na sejsyi Konfed: Gener: O. N. dnia 16. Czewca, 1793. Roku. Antoni Pułaski Marszałek Konf: Gener: Kor: Zastępca, Jozef Zabiello Łowczy W. Lit: Marszałek Konf: Gen: W. X. Lit: wydać zaleciła, którey Wypis z Akt, i pod pieczęcią Konf: Gener: O. N. wydaie się. U tego ekstraktu przy Pieczęci O. N. na czerwoney masie wrytey, podpis Regenta i czy- taiącego, oraz adnotata tego ekstraktu, temi się wyrażaia sło- wy: Tad: *Micowski* General: Konfeder: Kor: Regent. Czy- tał podług Akt *F. Kochanowski*. Wypis rotę przyięgi dla Marszałka seymowego, który Extrakt za podaniem onego do Akt, iest do xiąg Ziemiańskich Powiatu Gródzień: przyięty i wpisany, z których i ten Wypis pod pieczęcią Ziemiań- ską tegoż Powiatu Gródzieńskiego iest wydan.

(L.S.) Zgodno z Xiegami.
Stanisław Ciemnotoński Ziem:

Wypis Konfytucyi ut supra. Ptu Grodzień: Regent.

JP. *Służewski* Sandom: oświadcza, iż w tey przyiędze dnia 2go czytanej dostrzeżono omyłkę niby Kancellaryi w opuśczeniu słow: „i Seymuiącym Stanom” która później poprawioną została, nie iest więc pewnym iesli i względem in- nych punktow nie były poprawy iakie, a zatym do JP. *Ankwicza* Krak: zwraca prozbę, aby honoru i poczciwości dał rzetelne świadećstwo, iaką dyktował przyięgę.

JP. *Ankwicz* Krakow: „Stan Izby w poruszeniu nie był z moiey przyczyny, w takim zamieszaniu wyznaie, zem sam wyznał przed JP. Sandom: iż ani slyfzałem gdy mówif

„Marszałek przyśle, ani mógłem pamiętać i słyżec com
 „sam dyktował, nie pozostaje mi tylko odwołać się do swia-
 „dectwa Akt Konf: Gen: jakim jest Extrak, i do tego spo-
 „sobu, którego użył godny Kolega do mnie, o to zapytnię
 „przytomnych w tę porę, iesli słyżeli przyśle JP. Marz:
 „zgodnie z tym ekstraktem wykonana.”

Jedni odzywają się tak jest, drudzy oświadczaia, nie!
 Inni żadaia przyniesienia Akt Konfed: dla zobaczenia *Sancitum*.
 Naostatek JP. Skarżyński Łomżyński mówi, iż gdy
 Rezolucya Konfed: Targowickiey odieła kreski sekretne, nie
 zabroniła głośnych podwoynych Prawem 1768. dozwoionych,
 cytnie wyrazy Prawa, i o powtórne kreski doprasza się. Co
 wyżey opponuacy się popierają.

Król Jmć radzi, niepotrzebnie wtrącone spory usunawszy,
 przytąpić do kontynuacyi rozpoczętey materyi.

JP. Marszałek Lit: daie głos JX. Referendarzowi Lit:
 do ogłoszenia propozycyi *ad Turnum* Senatowi.

JX. Referendarz Lit: czyta propozycya *ad turnum* w
 słowach: *Czyli projekt przez Kanclerzy wygotowany ma
 być przyjęty z poprawkami przez Deputacyą uczynione-
 mi? czyli bez?*

Ma być przyjęty z poprawkami *Affirmative*.

Bez poprawek *Negative*.

Szedł *turnus* Senatu, po którym skończonym JP. Mar-
 szalek seym: podobnąż ogłasza propozycya i *turnus* konty-
 nuie się. — Po skończonym okazuie się wotów.

Senatorów i Ministrów *Affirmative* 11.

Negative. — —

Stanu Rycerskiego *Affirmative* 102.

Negative — —

(*To Prawo znajduje się w dzisiejszym Dodatku.*)

JP. Marz: seym: projekt JP. Narbuta Lidzkiego ostrzegają-
 cy wolność dodatków do Instrukcyi wnoszenia z dodatkiem
 JP. Nurskiego, aby takowe dodatki przez elekcyą Delego-
 wanych decydowane było, do czytania podać oświadcza.

JP. Służewski Sandom: wnosi projekt w materyi sekre-
 tnych kresek, i czytania onego żada.

JP. Skarżyński Łomż: podaje do decyzyi projekt naka-
 zujący JP. Marsz: seym: oblatowania wotów.

Król Jmć żada, aby projekt JP. Lidzkiego był prze-
 czytany. — JP. Sekret: seym: czyta Projekt zastrzegający wol-
 ność podawania dodatków do Instrukcyi dla Delegacyi z do-
 datkiem, aby te przed Elekcyą Delegowanych decydowa-
 ne były. — JP. Skarżyński Łomż: żada decyzyi projektu JP.
 Narbuta Lidzk: z dodatkiem JP. Nurskiego; Co wielu po-
 piera, inni żadanej niechcą odstąpić deliberacyi.

JP. *Podhorzki* Wołyński dla spóźnionej pory godz: 11, wieczornej prosi o zafolwowanie sefsji. — Jedni popierają prozbę JP. *Wołyńskiego* o folwowanie teyże, drudzy decyzyj projektu JP. *Lidzkiego* przed folwaniem żadaia.

Król *Jmć*: Gdy na projekt JP. *Lidzkiego* nie zachodzi zgoda, dla spóźnionej pory sefsji na dzień następujący na godz: 11. z rana zafolwować zleca.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

A N G L I A.

Z Londynu d. 23. Czerwca. Po zawarciu Parlamentu dnia 21. tego miesiąca, Kanclerz rzecze: Iż wola jest Króla *Jmci*, aby Parlament prorogowany był do czwartku dnia 13. Mca Augusta następującego.

Dowiedziano tu, iż od miesiąca Lutego w tym roku liczą już w Królestwie 512. bankructw. Uważają, iż podług wykalkulowania, przechodzi wypadek z takich summ, wszystkie cyrkulujące w Anglii pieniądze.

Niezmierna w całej Anglii tego roku susza, wypaliła tak dalece łąki, że siana wóz naytaniey iesli dostanie za 4. Gwinei, (uczyni około 9. czerw: złł:) a sprowadzenie o mil kilka do Londynu, kosztuje 20. Liwów.

Sprawilo tu wielkie podziwienie, że *Xze de Clarence* (syn K: ólewski) przy nowym wprowadzeniu *Grafa Stanhope* do wyższej Izby, nie tylko temu niesprzeciwiał się, ale przeciwko kontynuacyi wojny długo i mocno mówił.

Tutey/szy Prokurator sądowy *P. Frost* w pewnym *Kessenbauzie* rzekł: *Nepoymię tego, dla czego ludzie nie mogą z sobą być równi? — Rząd Angielski jest podły, iesłm za równością, a nie za Królem.* Wzięty i szadzony. Wypadł już na tego Adwokata dekret: Przez 6. miesięcy ma siedzieć w *Newgate*, i w tym przeciągu czasu ma raz stać u pregerza; z rejestru Patronow będzie skaffowany, a po zakończeniu więzienia ma 700. funt: Szter: kaucyi złożyć, to jest: on sam 500. funt: a dwóch obywatelów po 100. funt: Szter: że na potym lepiej się zachowywać będzie.

DODA.

KORRESPONDENTA KRAIOWEGO
Y ZAGRANICZNEGO.*W Sobotę dnia 13. Lipca 1793. Roku.**Z Grodna. Sessya Seymowa 17sta dnia 6. Lipca w Sobotę.*

Po zwyczajnym zagaieniu, proponowane była Stanom odpisanie na Notę Ministrom *Rossyjskiego* łącznie i *Pruskiego* Dworu JP. *Ożarowski* Kaszt: *Woynicki*, iako Regimentarz donosi o raportach z Wdztwa *Krakowskiego*, że wtamtę kray woysko *Pruskie* wchodzi, i że General Major *Goltz* palety już do tamecznych powydawał obywatelom. Dodaie, że woysko *Polskie* fzczupełnie, niepłatne, i ledwie nie bez-bronne dalszego losu czeka. — IP. *Kessakowski* Hetman W. Lit: nagania rapporta mniej porządne. Co się zaś tycze naiazdu granic, czule mówi o ordynanse, i udanie się w tey mierze do IP. Ambassadora *Rossyjskiego*.

Po skończeniu tych przełożeń IP. *Bleszynski* Sandomirski uwielbia gorliwego ducha IP. Hetmana, i prosi Króla Imci, aby na podziękowanie za konferowaną mu Buławę W. pozwolił ucałowanie swej ręki; co Izba cała uczyniła.

Następują różne głosy broniące spólnego traktowania z Królem Imcią *Pruskim*, któremu do mocnego opierania się wielu zagrzewa. Podają projekt ordynansow dla woyska, i mówią zaraz o pieniądze dla tegoż. Idzie ten projekt w deliberacyą. — Następnie zalecenie IPP. Kanclerzom, aby słownie traktowali z IP. Ambassadorem *Rossyjskim* o naiazd Króla *Pruskiego*.

IP. *Jozefowicz* Infant: podaje projekt Plenipotencyi Delegowanym od Króla Imci wyznaczyć się mającym bez referencyi do Stanów czynić wszystko mocnym. Wielki okrzyk przeciwko temu projektowi powstaie, nawet niedopuszczając do deliberacyi.

IP. Plichta Sochaczewski drugi projekt wnosi pierwszemu przeciwny. Gdy naostatek IP. Narbutt Lidzki chce podać projekt elekcyi Delegatów; Król Imé sessyą solwue o 10. wieczornej do Poniedziałku.

Projekt podług poprawy do Instrukcyi WW. i UUr. Deputowanym do traktowania z JW. Ambassadoram Rossyjskim za Plenipotencyą ku temu wydaną w Prawo zamieniony dnia 5. Lipca.

Stan nieszczęśliwy, w którym się znajduie Rzplta nasza, skuteczniejszego nie podacie nam sposobu do zachowania exystencyi, i zapewnienia w ogulności bezpieczeństwa i własności Kraiow, co do swej rozciągłości Prawem 1775. zagwarantowanych, iako w nayściślejszym związku z Dworem Rossyjskim, i wezwaniu naywspanialszey pomocy Wielkicy Katarzyny.

W tym celu, gdy Rzplta wszelkich używać pragnie sposobów, iakich iey możność dozwala, a odezwę czynioną przez JW. Ambassadora do Stanow Seymujących pod związkiem Konfederacyi, biorąc iedynie w widokach skutku życzeń swoich, z naywiększą śpieszą uprzejmością, do wyznaczenia i umocowania osob do traktowania z tymże JW. Ambassadorem, równie do tego umocowanym. Ku czemu szeregulniejszy Deputowanym od siebie My Król wraz z Stanami Seymującemi przepisuiemy Instrukcyę, podług których, moc, sumnienie, i honor Deputowanych swoich chce mieć ściśnione, a te są następujące:

imo. Gdy Delegowanym od Konfederacyi Generalney O. N. do Nayias: Impertorowey całej Rossyi, uczynione było uroczyście przyrzeczenie od Tronu Wielkicy Monarchii, zawarcia Traktatów wieczystych między Rossya i Polska: iako Deklaracya tey wspaniałey Pani, od wszystkich Narodów, i od własnych Poddanych uważaną iest w równey wadze, nieodmienności i trwałości samychże zawartych Traktatów; tak Rzplta Polska, na same słów wyrzeczenie, z obietnicę uczyniona zostawała, i zostae w przekonaniu, iakoby iuż ten Traktat był zawarty, i samey tylko potrzebuie formalności używaney; Przeto od niczego pierwey Ichmość Deputowaui rozpoczynać nie będą mocni swoich konferencyi i traktowania z JW. Ambassadorem, iako od ułożenia Traktatu wieczystego związku Rzpltey z Rossya, w takiej rozciągłości i zapewnieniu, iakie będzie naywłaściwsze wzajemnie do obrony całości każdego oddzielnie

Państwa, do zatwierdzenia wzajemney udziałności, i wspólney pomocy.

zdo. W oddzielnych punktach, które moc samego Traktatu będą miały, tak, iakby w nim umieszczone były, Ichność Deputowani nasi będą umocowani traktować i układać się w tym wszystkim, co na zawsze usuwać ma wszelkie przyczyny niedogodności wszelkich, czyli z strony przedkiej i dokładney sprawiedliwości, czyli z przechodu mieszkańców, czyli też z kursu monet złotych i srebrnych pochodzące, ażeby każde wydarzenie odbierało łatwą i przedką satysfakcyą; którey i w dzisieyszym przypadku u JW. Ambassadorsa JPP. Deputowani dopraszać się będą, w celu otrzymania nadgrody krzywd ogólnych, ponieśionych przez przechody woysk Najjaśnieyszey Imperatorowey i wybrane furaze.

ztio. Wieczysty związek między równey niepodległości Państwami, wyciąga koniecznie zapewnienia, oraz przez Traktat handlowy korzyści zobopólney, przeto obiektem traktowania trzecim być ma. Ułożenie takowego Traktatu między Rzplta Polska, a Państwem Rosyjskim w naydogodnieyszych sposobach, iakie ku temu celowi służyć mogą; tak dalece, iż Deputowani nasi będą w tym mieli wolność, co z dobrem obu Państw upatrzą. Nadto, iezeliby dla zyskow wspólnych potrzebne były Kanaty, albo reperacya dróg ku wygodzie handlujących, na gruntach Rzpltey stykających się z gruntami Państwa Rosyjskiego, gdziebykolwiek i kiedykolwiek ta potrzeba upatrzoną wzajemnie została, Rzplta z swoiey strony i na swoich gruntach, stosownie do układów z Dworem Rosyjskim, i swoiey prawdziwey potrzeby, swoim kosztem takowe Kanaty i drogi, tak, iak będą na gruntach Państwa Rosyjskiego czynione, uskutecznić obowiązana będzie, przy zawarowaniu wszelkiego bezpieczeństwa handlujących.

4to. Ze zaś handel Polski ma iednostayną potrzebę warunkow, i ostrzeżenia co do Państw Króla Jmci Pruskiego z handlem Rosyjskim; przeto, ażeby pod też opiekę warunki i bezpieczeństwo Rzplta należała, dopraszać się w tym medyacyi dla teyże Rzpltey JPP. Deputowani będą obligowani. Równie iak i oto, aby woyska tegoż Monarchy za danym przykładem przez N. Imper: z Kraiow Rzeczypospolitęy ustąpiły, o który to przykład dopraszać się będą u silnie JPP. Deputowani.

Nakoniec Rzplta Polska, iest w zupełnym u siebie przez świadczeniu, że przez związek przyziacielski iak nayuroczystszy, i z zgodnością Narodu wolnego stosowny z Państwem

Rosyjskim, daie dowód naygrzeczniejszy chęci sprzymierzenia sie i ufności w N. Imperatorowey, przeto w nieodstępney zostaiąc determinacyi, raz oświadczoney przez Notę odpowiednią pod dniem 23. Junii pokłada swą nadzieię w wspaniałości i w wielkomyślności N. Imperator: że żadna propozycja czyniona nie będzie od JW. Ambasadora Ichmościom Deputowanym, któraby przechodząc moc Seymujących i szlubow uroczystych, stosowała się do negocyacji z Deputowanemi: Przeto w obiekcie czynienia na przeciw determinacyi raz oświadczoney przez wzywż wyrażoną odpowiednią Notę, iak i w powyższych układach Ichmość Deputowani nigdy i pod żadnym pretextem bez referencyi do Króla Jmci, i Stanow Seymujących czynić, stanowiąc, i determinować nie będą, i nie są umocowani.

Tym więcej chcąc się o tym zapewnić, żądamy, iżby na wierne dochowanie Instrukcyi, sub fide, honore, & conscientia, iurament wykonali, iako dla usunięcia wszelkich opacznych opinii o nieskażoney sławie swoiey, żadnych ofiar i obietnic od nikogo nie biorą i niewezmą.

Prawo na sessyi dnia 4. Lipca postanowione pod tytule m:

BESPIECZENSTWO OSOB SEYMUJĄCYCH.

Gdy naywięcej Nam Królowi wraz z Konfederowanemi Stanami zależy, ażeby w czasie Seymowania wtak ważnych materyach tyzczących się całości Rzplitey, bezpieczeństwo Osob Seymowych zapewnionym byto, zwłaszcza po doznanych kilka krotnych gwałtach, a szczegulnie przez aresztowanie Postów przez moc obcą; przeto my Król wraz z Stanami Skonfed: deklaruiemy; iż wprzypadku iakiegokolwiek gwałtu na Osobie, lub majątku iakiegokolwiek z Seymujących dopełnionego, czynności wszelkich seymowych kontynuacyą wstrzymuiemy.

Z Warszawy d. 8. Lipca. W Konwikcie IXX. Piarów odprawił się Popis publiczny Młodzieży tamże edukującej się. Dawali dowod aplikacyi swoiey Kawalerowie zaczynaiący edukacyą z nauk początkowych branych dla przysposobienia się do klass publicznych: zostaiący zaś w ciągu edukacyi z lekcyi, które im były dawane w godziny zbywaiące od Klass publicznych, iako to: z Nauki Chrześciańskiej z obszernym wywodem rzeczywiłości, zasad, i ukła-

du Wiary Świętej Katolickiej Rzymskiej; z Geografii ogólnej i szczególnej, z wiadomościami historycznymi i politycznymi; z Historji powszechnej nowożytnej i szczególnej Angielskiej; nakoniec z języków Francuzkiego i Niemieckiego, w których doskonalący się Historją Rzymską i Szwedzką mieli dawane. Przytomni temu Popisowi byli: JW. JX. *Malinowski* Biskup *Cynneński* examinujący, JW. *Zybergowa* Woiewodzina *Brzelka* Lit: JW. *Czapki* Woiewoda *Chełmski*, i inni dystryngwowani oboiej płci goście.

BELGIUM.

Z *Bruxelli* dnia 25. *Czerwca*. Dnia 23. korpus wojska Francuzkiego infanterji i kawaleryi przybywszy z pola *de la la Magdalaine* nazywiewy atakowało forpoczty *Hollenderskie*, które przymuszone zostały cofnąć się, lecz odebrawszy pomoc przez wojska świeże, przymusiły do ucieczki Francuzow, zabrawszy im kilku ludzi w niewolę.

We *Flandryi* zachodniej Francuzi zdaie się, że zmierzają do nowego w ten kraj wkroczenia, lecz kordon wojska tam stojącego, jest gotowy na ich przyjęcie.

Ciż Francuzi nieprzeistają w Prowincją *Luxemburską* wpadać, gdzie wiele zdobyczy zyskawszy, w kraj swój uchodzą, nieczekając bitwy.

Z *Mons* dnia 24. *Czerwca*. Kommissarze Konw: Nar: *Cochon* i *Jean de Brie* Generała *Ferranda* zrzucili, ponieważ mieli podeyrzenie, że się chce poddać nieprzyjaciółom. Teraz sami kommitterują. — Dwie ulice w *Valenciennes* już są w popiele i rozwalinach. — W *Condé* każdy żołnierz codzien bierze 11. uncyi chleba i 2. uncyi mięsa konńskiego. Mniemają, że forteca się podda wkrótce. Deputacya dnia wczorayszego do Xcia *Wurtemberga* przysłana. — *Custine* zamysła nasze wojsko atakować.

W *Quesnoy* wsi, wieśniacy i wieśniaczki strzelali do naszych. Wieś spalono, a dla przykladu innych przez głoownie musiały skakać.

FRANCYA.

Z Paryża d. 16. Czerwca. Nieiaki *Crequi de Montmorency* dał Konw: Narod: ofiarę 50. liwr: prosząc, aby Królowey formowany był process, a on sam aby od Konwencyi uczyniony był Gouvernerem Dzieci pozostałych Ludwika.

Donosi list z *Burdegali*, iż woysko Rzpltey odniosło nad Hiszpanami zwycięstwo, którzy stracili 4,500. ludzi zabitych, a 1,900 Niewolników.

Dnia 25. Czerwca. W tym momencie rozchodzi się tu wiadomość, że Generał *Biron* Royalistow znacznie poraził, *Saumur* i *Angers* odzyskał, a woysko ich między *Tours* i *Niort* ściśle opasał dokola licznym swym woyskiem.

NIEMCY.

Z Berlina d. 25. Czerwca. Król Pruski mianował Gubernatorem Gdańska Generała Leutnanta *Raumera*, Gubernatorem Thorunia Gener: Leutnanta Grafa *Schwerrina*, Pułkownika *Taubadel* Kommendantem w Gdańsku, a Pułkownika *Wigell* Kommendantem w Thoruniu, którzy teraz są Generał Maiora rangą zaszczytzeni.

Wydany został edykt do wszystkich poddanych Pruskich, opisujący iak się mają obchodzić w czasie terażniejszey wojny z Francją. Datowany w Berlinie d. 6. Czerwca 1793.

1mo. Nakazuje wszystkim Prusakom w woysku Francuzkim zostającym powrot do kraiu według edyktu d. 3. Stycznia.

2do. Każdy poburzenie sprawujący, czy to w iakichkolwiek kraiach Pruskich za narzędzie do tego użyty, czyli też autorem będzie, naysurowiey karany bydź ma.

3tio. Zabrania przebywania wszystkim Agentom, korespondencye utrzymywać z osobami Francuzkiemi. Wszyscy zaś Francuzi, oprócz tych, którzy w liczbę poddanych są umieszczeni, mają ustąpić z kraiu. Zabrania przyjmowania wszelkich asygnat, żadney

kommunikacyi, czy to handlowey, czyli też inney z Francuzami mieć nie pozwola. Zakazuie wydawania pism buntowniczych, i aby pod censurę zwykłą oddawane były, surowie zaleca &c. &c.

Od Rzeki Menu d. 27. Czerwca. Dostrzeżono blisko Moguncyi, że pomiędzy woyskiem Francuzkim, znajduią się Amazonki, które z gwintówek bardzo zręcznie do woysk nieprzyjacielskich palą. Z tych niektóre już poległy, lecz inne towarzyszek swych straty, mszczą się nie równie żwawiey.

Z Bipontu dnia 29. Czerwca. Listy z Paryża zapewniają, iż Marya Antonina Królowa i syn iey, od trzech dni ulżony mają areszt. Wolno im z góry *de Temple* schodzić do ogrodu i po nim spacerować, Królewicowi dodają bawideł zadofyc, stosownych do lat iego.

Z Frankfurtu dnia 18. Czerwca. Jest mniemanie, że jakaś niepomyślność dla Austryakow wypadła, ponieważ do Niderlandu przeznaczone woysko, odebrało ordynans w Trewirskie iak nayspieszniey dążyć.

Generał *Custine* przed swoim odjazdem do pułocnego woyska pisał do Komendanta Mogunckiego przez wieśniaczkę która miała pod podefzwą bilet aby starał się utrzymaś tylko do dnia 20. Czerwca, a potem on doloży usilności aby uwolniony został.

W Drukarni Korrespondenta Krajowego wyszedł z druku Numer 5ty Zbioru Mów Seymu teraznieyszego, w którym zawierają się Głosy JPP. imo. Zaleskiego Lubelskiego d. 18. Czerwca 2do. Krasnodębskiego ziemi Lwuskiej d. 20. Czerwca 3tio. Kosiakowskiego Krakowskiego 4to. Bonkowskiego Płockiego Postów dnia 24. Czerwca miane w Grodnie. Cena tego Numeru gr. 12.

DONIESIENIA.

Niewiedzieć gdzie się podział mały Chłopiec, imieniem Karol Rek, około 14tu. lat mający, usobie szczupły, brunatny i mato cery mający, twarzy pociągley i nieco ospa

oznaczoney, włosów które z angielska nosił i brwi w czarne w padających, mowiący wyraznie po Polsku, po Niemiecku, Kurlandzku i Zmudzku. Wziął on z sobą swoje dwa surduciki z sukna granatowego, kurtkę i dwie par spodni z niemiecka zrobione z sukna takowegoż koloru, kamizeleczkę ponsową, czapkę z wierzchem granatowym a barankiem swym iuz podszarzaną i nakoniec swoją bieliznę; niektóre z tych rzeczy zapakowawszy w pudełko łubiane, uszedł niewiedząc z iakiey przyczyny, od Pana swego u którego w służbie i oyciec iego znajduje się. Gdy ten chłopiec przez swoją ucieczkę, tak natym, że daley w naukach czwiczony nie będzie, iako też natym, że w przyszłym czasie spaść mogłby na niego majątek, wiele tracić może; Ktobykolwiek go przeto gdzie dostrzegł, niech da onim znać do Kantoru Korrespondenta Krajowego w Warszawie, a za doniesienie pewne mieysca, gdzie on się znajduje, odbierze nadgrody 12. Czerw: Złotych; za dostawienie zaś iego, będzie miał niezawodnie 25. Czerwonych Złotych.

Zginął duży Pies Wyjęt, rzadkiey wielkości, w sobie nie spaśły, biały, z głową i uszami Kafstanowatemi, i płamami takimiż iedną na boku drugą na krzyżu, sierć krótka, ogon nie bardzo krótko ucięty, mordę zwiesiła i szpony u tylnych nóg mający; Ktoby tego Psa Wyjęto znalazł lub postrzeżł u kogo, niech da o nim znać do Kantoru Korrespondenta Krajowego w Warszawie a za to odbierze nadgrody 2. Czerwone Złote.

Kapłan mający dostateczną naukę, umiejący języki Włoski, Francuzki i Niemiecki, potrzebuie mieysca albo za Kapelana, albo za Guwenera do uczenia dzieci. Ktoby takiego potrzebował, ma się udać do P. Dufour Drukarza w Sierem Miescie.

Dziennika E. Handi. Ner. 23. wyszedł z druku, zaymuie w sobie (1) Opisanie robienia i używania doświadczonego Płaska Moskiewskiego, (2) Obwieszczenie o Lombardzie Warszawskim, (3) O zamianie, zabawie i przedaży Wexlów Bankierskich, (4) Korrespondencyi Bankowey arkusz 17. Ten Ner Dziennika na sztuki biorąc koszt: zł: 1. gr: 15. a przez prenumeratę tylko gr: 14. prenumerata na drugie półrocze od 1. Lipca do Nowego Roku koszt: zł: 15. a z pocztą i zł: 6. w Warszawie w drukarni na ulicy S. Jerskiej w kamieńczy przy cementarzu Sgo. Jerszego Nro. 1765. tam gdzie podatek odbierają.

Z Krakowa d. 25. Czerwca. Donosi się iż JPanowie Michał Ucieyski i Andrzej Machniecki zapozwanemi zostali na instancyą Szl: Maleckiego Attendentą Desfluitacyi solney I. C. K. A. M. i Walentego Rutkowskiego Obywatela i kupca Miasta stołecznego Krakowa do stawienia się w sądel-Konfederacyi Wodztwa Krakowskiego, za tygodni dwa, a to o kary za uczyniony zarzut przed tychże JPanów Machnieckiego i Ucieyskiego uiechana z Warszawy z pieniędzmi 10000. Zł: Pol: wynoszącemi w Korrespondencie Warszawskim pod dniem 11. Czerwca Nro 47. wyszłym wyrażony i inne relacyą objęte okoliczności.